

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної техніки
Кафедра інформаційних систем та технологій

Лабораторна робота №5

з дисципліни «Основи WEB - технологій»

Тема: «GraphQL. Створення Schema GraphQL та Resolvers. Створення Query та Mutation. »

Перевірів:

Доц. Голубєв Л. П.

Виконав:

студент групи ІМ-22

Балахон Михайло

Варіант 11

Київ - 2025

Завдання.

На своїй БД (розробленої в лаб. роб. #4) за допомогою Schema Definition Language (SDL) створити схему GraphQL.

Додати Resolvers для виконання операцій GraphQL.

Створити та виконати Query та Mutation для виконання операцій додавання, редагування та видалення інформації (CRUD) в БД.

Виконати дослідження роботи створених query та mutation за допомогою Postman.

Хід роботи:

1. Підготовка проекту

1.1. Створення структури проекту

```
mkdir lab5  
  
cd lab5  
  
mkdir schema models  
  
npm init -y
```

1.2. Встановлення необхідних пакетів

```
npm install apollo-server-express express graphql mongoose dotenv cors  
  
npm install --save-dev nodemon
```

Встановлені пакети:

- `apollo-server-express` (v3.12.0) - GraphQL сервер для Express
- `graphql` (v16.8.1) - основна бібліотека GraphQL
- `mongoose` (v8.0.3) - ODM для MongoDB
- `express` (v5.1.0) - веб-фреймворк
- `dotenv` (v16.3.1) - для змінних середовища
- `cors` (v2.8.5) - для налаштування CORS
- `nodemon` (v3.1.7) - для розробки

2. Створення MongoDB моделей

2.1. Модель книги та автора

```
const mongoose = require('mongoose');
```

```
const authorSchema = new mongoose.Schema({  
  
  name: {  
  
    type: String,  
  
    required: true,  
  
    trim: true  
  
  },  
  
  bio: String,  
  
  birthDate: Date,  
  
  country: String  
  
}, {  
  
  timestamps: true  
  
});
```

```
const bookSchema = new mongoose.Schema({  
  
  title: {
```

```
    type: String,

    required: true,

    trim: true
  },

  author: {

    type: authorSchema,

    required: true
  },

  description: String,

  publishedYear: {

    type: Number,

    min: 1000,

    max: new Date().getFullYear() + 1
  },

  category: {

    type: String,

    required: true,

    enum: ['Fiction', 'Non-Fiction', 'Science', 'Technology', ...]
  },

  price: {

    type: Number,

    min: 0
  },

  inStock: {

    type: Boolean,

    default: true
  }
}
```

```
}  
  
, {  
  
  timestamps: true  
  
});
```

2.2. Індування для оптимізації

- Текстовий пошук: { title: 'text', 'author.name': 'text', description: 'text' }
- Категорії: { category: 1 }
- Ціна: { price: 1 }
- Рік видання: { publishedYear: 1 }

3. Створення GraphQL Schema

3.1. Типи даних (Type Definitions)

```
scalar Date
```

```
type Author {  
  
  id: ID!  
  
  name: String!  
  
  bio: String  
  
  birthDate: Date  
  
  country: String  
  
  createdAt: Date!  
  
  updatedAt: Date!  
  
}
```

```
type Book {  
  
    id: ID!  
  
    title: String!  
  
    author: Author!  
  
    description: String  
  
    publishedYear: Int  
  
    category: Category!  
  
    price: Float  
  
    inStock: Boolean!  
  
    isbn: String  
  
    pages: Int  
  
    language: String  
  
    publisher: String  
  
    rating: Float  
  
    createdAt: Date!  
  
    updatedAt: Date!  
  
}
```

```
enum Category {  
  
    FICTION  
  
    NON_FICTION  
  
    SCIENCE  
  
    TECHNOLOGY  
  
    HISTORY  
  
    BIOGRAPHY  
  
    FANTASY
```

```
    MYSTERY

    ROMANCE

    THRILLER

}
```

3.2. Input типи для мутацій

```
input BookInput {

    title: String!

    author: AuthorInput!

    description: String

    publishedYear: Int

    category: Category!

    price: Float

    inStock: Boolean = true

    isbn: String

    pages: Int

    language: String = "English"

    publisher: String

    rating: Float

}
```

```
input AuthorInput {

    name: String!

    bio: String

    birthDate: Date

}
```

```
    country: String
}
```

3.3. Фільтри та сортування

```
input BookFilters {

    category: Category

    minPrice: Float

    maxPrice: Float

    minYear: Int

    maxYear: Int

    inStock: Boolean

    search: String

    language: String

}
```

```
enum BookSortField {

    TITLE

    PUBLISHED_YEAR

    PRICE

    RATING

    CREATED_AT

}
```

```
input BookSort {

    field: BookSortField!

}
```



```
    order: SortOrder = ASC
  }
```

4. Реалізація Query операцій

4.1. Отримання книг з фільтрацією та пагінацією

```
books: async (parent, { filters = {}, sort, page = 1, limit = 10 }) => {

  const query = {};

  // Застосування фільтрів

  if (filters.category) query.category = filters.category;

  if (filters.minPrice || filters.maxPrice) {

    query.price = {};

    if (filters.minPrice) query.price.$gte = filters.minPrice;

    if (filters.maxPrice) query.price.$lte = filters.maxPrice;

  }

  if (filters.search) {

    query.$text = { $search: filters.search };

  }

  // Підрахунок загальної кількості

  const totalCount = await Book.countDocuments(query);

  // Сортування

  let sortObj = {};
```

```

if (sort) {

  const sortOrder = sort.order === 'DESC' ? -1 : 1;

  sortObj[sort.field.toLowerCase()] = sortOrder;

}

// Парінація

const skip = (page - 1) * limit;

const books = await Book.find(query)

  .sort(sortObj)

  .skip(skip)

  .limit(limit);

return {

  books,

  totalCount,

  hasNextPage: skip + limit < totalCount,

  hasPreviousPage: page > 1

};

}

```

4.2. Пошук книг

```

searchBooks: async (parent, { query, limit = 10 }) => {

  const books = await Book.find({

    $text: { $search: query }

  }, {

```

```

    score: { $meta: 'textScore' }
  })

.sort({ score: { $meta: 'textScore' } })

.limit(limit);

return books;
}

```

4.3. Статистика за категоріями

```

categoryStats: async () => {

  const stats = await Book.aggregate([

    {

      $group: {

        _id: '$category',

        count: { $sum: 1 },

        averagePrice: { $avg: '$price' },

        averageRating: { $avg: '$rating' }

      }

    },

    {

      $project: {

        category: '$_id',

        count: 1,

        averagePrice: { $round: ['$averagePrice', 2] },

        averageRating: { $round: ['$averageRating', 1] },

```

```
        _id: 0
      }
    },
    { $sort: { count: -1 } }
  ]);

  return stats;
}
```

5. Реалізація Mutation операцій

5.1. Створення книги

```
addBook: async (parent, { input }) => {

  try {

    const book = new Book({

      ...input,

      category: input.category.replace('_', '-')

    });

    const savedBook = await book.save();

    return savedBook;

  } catch (error) {

    if (error.code === 11000) {

      throw new Error('Book with this ISBN already exists');

    }

  }

}
```

```
    throw new Error(`Error creating book: ${error.message}`);  
  }  
}
```

5.2. Оновлення книги

```
updateBook: async (parent, { id, input }) => {  
  const book = await Book.findByIdAndUpdate(  
    id,  
    input,  
    { new: true, runValidators: true }  
  );  
  
  if (!book) {  
    throw new Error('Book not found');  
  }  
  
  return book;  
}
```

5.3. Видалення книги

```
deleteBook: async (parent, { id }) => {  
  const book = await Book.findByIdAndDelete(id);  
  return !!book;  
}
```

5.4. Масове додавання книг

```
addBooks: async (parent, { books }) => {

  const booksToCreate = books.map(book => ({

    ...book,

    category: book.category.replace('_', '-')

  }));

  const savedBooks = await Book.insertMany(booksToCreate, { ordered: false });

  return savedBooks;

}
```

6. Налаштування Apollo Server

6.1. Створення серверу

```
const server = new ApolloServer({

  typeDefs,

  resolvers,

  context: ({ req }) => ({

    user: req.user || null,

    req

  }),

  introspection: process.env.NODE_ENV !== 'production',

  playground: process.env.NODE_ENV !== 'production',
```

```
formatError: (error) => ({  
  
  message: error.message,  
  
  code: error.extensions?.code,  
  
  path: error.path  
  
})  
  
});
```

6.2. Інтеграція з Express

```
await server.start();  
  
server.applyMiddleware({ app, path: '/graphql' });  
  
app.get('/', (req, res) => {  
  
  res.json({  
  
    message: '🚀 GraphQL Lab 5 Server',  
  
    graphqlEndpoint: '/graphql',  
  
    playgroundUrl: '/graphql',  
  
    status: 'running'  
  
  });  
  
});
```

7. Кастомні скалярні типи

7.1. Date скаляр

```
const dateScalar = new GraphQLScalarType({
```

```
name: 'Date',

description: 'Date custom scalar type',

serialize(value) {

    return value instanceof Date ? value.toISOString() : null;

},

parseValue(value) {

    return new Date(value);

},

parseLiteral(ast) {

    if (ast.kind === Kind.STRING) {

        return new Date(ast.value);

    }

    return null;

}

});
```

8. Приклади використання

8.1. Query запит з фільтрами

```
query GetBooks {

  books(

    filters: {

      category: FICTION,

      minPrice: 10,

      maxPrice: 50,
```



```
      inStock: true
    }

    sort: { field: TITLE, order: ASC }

    page: 1

    limit: 5
  ) {

    books {

      id

      title

      author {

        name

        country

      }

      price

      category

      rating

    }

    totalCount

    hasNextPage

  }
}
```

8.2. Mutation додавання книги

```
mutation AddBook {

  addBook(input: {
```

```

title: "1984"

author: {

    name: "George Orwell"

    bio: "English novelist and essayist"

    country: "United Kingdom"

}

category: FICTION

publishedYear: 1949

price: 12.99

pages: 328

inStock: true

description: "Dystopian social science fiction novel"

}) {

    id

    title

    author {

        name

    }

    category

    publishedYear

}

}

```

8.3. Складний запит зі статистикою

```

query ComplexQuery {

```

Отримання книг

```
books(limit: 3) {  
  
  books {  
  
    title  
  
    author { name }  
  
    price  
  
  }  
  
  totalCount  
  
}
```

Статистика за категоріями

```
categoryStats {  
  
  category  
  
  count  
  
  averagePrice  
  
  averageRating  
  
}
```

Пошук

```
searchBooks(query: "science fiction", limit: 2) {  
  
  title  
  
  author { name }  
  
  description  
  
}  
  
}
```

9. Оптимізація та безпека

9.1. Database індекси

- Текстовий пошук для швидкого знаходження книг
- Індеси на часто використовувані поля (category, price)
- Унікальний індекс на ISBN

9.2. Валідація

- Схема валідації на рівні Mongoose
- Перевірка типів через GraphQL Schema
- Кастомна валідація в резолверах

9.3. Обробка помилок

- Graceful error handling в резолверах
- Форматування помилок для клієнта
- Логування помилок на сервері

10. Тестування в GraphQL Playground

10.1. Основні можливості

- Автодоповнення запитів
- Документація API
- Валідація запитів в реальному часі
- Історія запитів

10.2. Приклади тестування

1. Створення тестових даних:

- Додавання книг різних категорій
- Створення авторів з різних країн

2. Тестування Query операцій:

- Фільтрація за різними критеріями
- Пагінація великих наборів даних
- Пошук за текстом

3. Тестування Mutation операцій:

- CRUD операції

- Валідація даних
- Обробка помилок

Структура проекту

lab5/

```
├─ server.js           # Головний файл сервера
├─ schema/            # GraphQL схеми
│   └─ typeDefs.js     # Type definitions
│   └─ resolvers.js    # Resolvers
├─ models/            # MongoDB моделі
│   └─ Book.js         # Модель книги та автора
├─ package.json        # Конфігурація проекту
├─ .env               # Змінні середовища
├─ .gitignore         # Файли для ігнорування
└─ README.md          # Документація
```

Результати роботи

Створено повнофункціональний GraphQL сервер з наступними можливостями:

1. **Повна GraphQL Schema** з типами, input types та enum
2. **Комплексні Query операції:**
  - Фільтрація та сортування
  - Пагінація
  - Текстовий пошук

- Агрегація даних
- 3. **CRUD Mutation операції:**
  - Створення, оновлення, видалення книг
  - Масове додавання
  - Часткові оновлення
- 4. **Розширена функціональність:**
  - Кастомні скалярні типи
  - Складні фільтри
  - Статистичні запити
  - Валідація та обробка помилок
- 5. **Оптимізація продуктивності:**
  - Database індекси
  - Ефективні MongoDB запити
  - Пагінація великих наборів даних
- 6. **Інтерактивне тестування:**
  - GraphQL Playground
  - Автодокументація API
  - Валідація запитів

Скріншоти GraphQL Playground:

- Схема API з типами та запитами
- Query операції з фільтрацією
- Mutation операції створення книг
- Складні запити з вкладеними полями
- Статистичні запити та агрегація

Переваги GraphQL над REST

1. **Гнучкість запитів:** клієнт отримує тільки потрібні дані
2. **Сильна типізація:** автоматична валідація та документація
3. **Єдина точка входу:** один endpoint для всіх операцій
4. **Інтроекція:** автоматична генерація документації
5. **Real-time підписки:** можливість отримання оновлень

Висновки

В ході виконання лабораторної роботи:

- Освоєно принципи роботи з GraphQL
- Створено повну GraphQL Schema з типами та зв'язками
- Реалізовано Resolvers для обробки запитів
- Впроваджено CRUD операції через Mutation
- Інтегровано MongoDB через Mongoose ODM
- Вивчено Apollo Server та його можливості
- Освоєно GraphQL Playground для тестування API

GraphQL показав себе як потужна альтернатива REST API, що надає більшу гнучкість у роботі з даними та автоматичну генерацію документації. Використання Apollo Server значно спростило створення GraphQL сервера з усіма необхідними можливостями.

Проект демонструє практичне застосування сучасних технологій для створення API нового покоління з сильною типізацією та гнучкими можливостями запитів.

Скріншоти:

